

5de zondag door het jaar

Mt. 5, 13-16

Inleiding

Kerstmis is voorbij; Pasen, dat duurt nog een tijd en toch gaat het vandaag over licht, niet over de gloeilampen of ledlampen thuis in uw kamer, maar over een ander licht, een bijbels licht mogen we zeggen. Het refereert aan het licht van God, dat licht van de eerste dag, het refereert ook aan het licht van Christus, zowel met kerst als met Pasen gevierd. En het heeft in het bijzonder ook met onszelf te maken: hoe kunnen wij licht zijn in deze wereld? Dat is de vraag die in de lezingen van vandaag voor ons wordt neergelegd.

Preek

Als ik 's morgens vroeg of later in de middag of 's avonds de hond uitlaat, is dat vaak maar net een blokje om. En meteen als ik van thuis uit linksom de hoek om ga, zijn daar twee huizen waar naast elkaar in de tuin volop lichtjes branden. Die lichtjes zijn aangemaakt aan het begin van de Advent en ze branden nog steeds, feestelijk en wel en nu denkt u terecht: maar de kersttijd is toch al voorbij en ik zeg u: ja, zelfs al zou je de oude kerkelijke kalender aanhouden, dan is aan het begin van deze week met Maria Lichtmis de kersttijd ook afgesloten. Maar nog steeds, ook gisteravond en vanmorgen, branden die lichtjes nog. Waarom, mag je je dan afvragen. Willen mensen de feestelijkheid van kerst rekken of is het meer een soort werelds iets van: we kunnen niet goed tegen die donkere dagen, die donkere dagen van voor en rondom kerst. Dus, we houden die verlichting voorlopig maar aan: licht verdrijft de duisternis.

Als het dat laatste is en het is goed voor het gemoed van die mensen, dan hoop ik dat ze er iets mee winnen.

Dat licht de duisternis verdrijft is in ieder geval een duidelijk bijbels beeld, maar of dat bij ieder licht opgaat, is dan nog een beetje de vraag, want eergisteravond werden de Olympische Spelen geopend en ook dat gaat gepaard met licht. Er wordt een fakkel binnengedragen en die ontsteekt een op hoogte gelegen groot vuur, want zo lezen we vandaag in de bijbel: je moet het licht op een standaard zetten, zodat ieder het kan zien, maar bij de Olympische Spelen is dat zeker niet in dezelfde betekenis als in de bijbel. Bij de Olympische Spelen schijnt het licht over zij die goed hun best doen, maar vooral over hen die het beste, het sterkste, het snelste zijn. En misschien ook nog wel over diegenen die aan die spelen het meeste kunnen verdienen door uitzendrechten, reclame en het maken van prachtige, aerodynamische snelheidspakken. En toch raakt het altijd weer iets van wat in onze bijbelse boodschap staat. Wat horen we vandaag in de lezingen?

In de eerste lezing staat dat wij mensen in het licht van de dageraad komen te staan als we goede werken doen, als we de hongerigen brood geven, de daklozen of zwervers een dak boven het hoofd of in ons eigen huis opnemen,

de naakten kleden. Als we dat doen, dan komt de glorie van God in ons voetspoor, dan gaan we in gerechtigheid, dan staan we in het licht van de dageraad.

Het licht van de dageraad is niet anders dan dat licht van het eerste begin: het licht van de schepping. Want God begon met niets en Hij zei: er is licht. En het werd avond en het werd morgen: dat was de eerste dag. Met die eerste dageraad stonden we voor het eerst in Gods licht. En toch, daar is nog niet alles mee gezegd, want die teksten uit Jesaja vandaag: hongerigen te eten geven, daklozen opnemen, naakten kleden, komen ons wel heel bekend voor. Die zouden zo genomen kunnen zijn uit het evangelie van Mattheüs, niet dat van vandaag maar dat van een paar weken terug. Mattheüs heeft het over zes van die goede werken, bekend bij ons als Werken van Barmhartigheid. Vandaag lazen we een eerder stuk uit het evangelie van Mattheüs, een stuk uit de Bergrede, waarin het overigens wel nadrukkelijk gaat over licht zijn.

Wij, mensen, mogen licht zijn voor de wereld, door het doen van goede werken en dan moet je gewaarschuwd zijn, want dat gaat niet zomaar. Je mag je licht niet verbergen, niet onder de korenmaat steken, want dan gaat het met het licht net als zout dat zijn kracht verliest: het dient nergens meer toe. Nee, licht moet je op de standaard zetten, zodat het gezien kan worden van veraf, niet ter eer en glorie van de hardrijders en schaatsers en skiërs op de Olympische Spelen, nee ter eer en glorie van hen die in nood zijn, hen die behoefte hebben aan hulp, aan bijstand, aan rechtvaardigheid en gerechtigheid; die mensen die wij kunnen en mogen helpen door hen bij te staan als wij dat kunnen. Als wij dat doen, dan staan wij, hoorden we bij Jesaja, in Gods licht, het licht van de dageraad, maar dan volgen wij ook in het voetspoor van Jezus die licht voor de wereld wil zijn. Licht uit licht, ware God uit ware God, bidden we in de geloofsbelijdenis. Dat licht is dan ook gunstig en dat dat niet zomaar gaat, leert Paulus ons vandaag. Paulus geeft aan dat hij niets heeft gehad aan alle wetenschap die hij heeft, alle kennis die hij heeft. Het enige wat telde was de kern van het verhaal van Jezus: hoe Jezus geleden heeft aan het kruis, gestorven is en op de derde dag verrezen. En om dat te verkondigen heeft Paulus angst en vrees, hij staat als het ware te bibberen, weet niet hoe hij daar zomaar mee vooruit moet, maar hij doet het toch: in woord en daad, omdat hij weet en voelt dat hij niet alleen staat. Ook hij mag in het licht van de dageraad staan, in het licht van Christus door de kracht te putten uit de nabijheid van de Geest en zo op weg te gaan. Dat doet Paulus ons voor, dat mag onze weg zijn als we iedere dag opnieuw proberen iets te doen met die Werken van Barmhartigheid: hongerigen eten geven, daklozen een dak boven het hoofd, naakten kleden. Dan staan we in het licht en mogen we licht zijn voor de wereld, steeds opnieuw. Ik wens het ons allen van harte toe. Amen

Henry Vermeulen, diaken

